

MYRS 17.10.2023 § 167

21/04.03.01/2023

Asian esittely

Vastuuviranomainen: Pohjois-Pohjanmaan liitto

Tavoiteohjelma: Uudistuva ja osaava Suomi 2021 – 2027

Toimintalinja ja hallinnonala: TL 7 ja OKM

Erityistavoite: 7.1

Hakemusnumero: 900262, 900268 ja 900269

Hakija: Centria-ammattikorkeakoulu Oy

Osahakija(t): Oulun yliopisto ja Jokilaaksojen koulutuskuntayhtymä

Toteutusaika: 2.1.2024 – 31.12.2025

Toteuttamisalue: Kalajoki, Nivala, Oulu, Ylivieska, Haapajärvi, Haapavesi

Hankekuvaus (tarve, tavoitteet, toimenpiteet):

Fossiilisten polttoaineiden korvaamiseksi, suomen tavoitteena on nostaa uusiutuvan energian osuus 51% energian kokonaistuotannosta. Turpeen käyttö energianlähteenä on tarkoitus vähintään puolittaa vuoteen 2030 mennessä. Turvealalta työllistymättä ja työttömiksi jäävät yritykset ja työntekijät tarvitsevat uusia työpaikkoja ja yrittämismahdollisuuksia. Kun uusiutuvan energian tuotantoa lisätään Pohjois-Pohjanmaalla, asentajista, kunnossapitäjistä, suunnittelijoista, työmaapäälliköistä ja asiantuntijoista on pulaa. Hankkeessa investoitavalla koulutusinfrastruktuurilla pyritään ratkaisemaan edellä mainitut ongelmat tarjoamalla uusia koulutus- ja yrittämismahdollisuuksia niille, jotka jäävät työttömiksi turvealalta tai työllistymättä turvealalle.

JEDUlle hankittava infrastruktuuri mahdollistaa uusiutuvien energioiden ja sähköverkon rakentamisen ammattilaisten kouluttamisen. Infrastruktuuri mahdollistaa asentajien ja huoltohenkilöstön kouluttamisen tuulivoimaloiden, aurinkovoimapuistojen ja biokaasulaitosten vaatimiin tehtäviin. Uusiutuvan energian tuotantolaitosten lisääminen Pohjois-Pohjanmaalle vaatii laajamittaisia sähköverkon rakennustöitä tuotetun energian toimittamiseksi käyttökohteisiin. Infrastruktuuriin sisältyvät myös sähköverkon rakentamisessa tarvittavat maansiirtokoneiden lisävarusteet, kaapelivaunut, maastomuuntamot, kaapelitutkat, kaapelien liittämislaitteet, vikadiagnostiikka työkalut sekä energian varastointiin käytettävät akustot. Energiatehokkaan hyödyntämisen infra koostuu lämpöpumpputekniikoihin liittyvistä asennus-, kunnossapito- ja

vikadiagnostiikkalaitteista sekä kaasukäyttöisistä työkoneista, niiden kunnossapito- ja vikadiagnostiikkalaitteista.

Centrialle hankittava infrastruktuuri mahdollistaa konetekniikan ja sähkö- ja automaatiotekniikan insinöörien kouluttamisen esimiehiksi sekä suunnittelijoiksi tuuli- ja aurinkovoimapuistojen, biokaasulaitosten sekä energian vetyvarastojen ja sähköjakeluverkon työtehtäviin.

Oulun yliopistolle hankittavalla reaaliaiksimulaattorilla pystytään visualisoimaan, määrittämään esimerkiksi fysiikkapohjaisen simuloinnin energian käyttöä ja tutkimaan käyttäjän kokemuksia uuden, vielä suunnitteluvaiheessa olevan laitteen käyttäytymisessä halutussa käyttötilanteessa. Simulaattorin avulla suunnitteluvaatimukset voidaan määrittää tarkemmin ja siten kasvattaa tuulivoimaloiden, biokaasulaitosten sekä aurinkovoimaloiden kustannus- ja energiatehokkuutta. Reaaliaiksimulaattorin avulla Oulun Yliopisto voi jatkossa kouluttaa ammattilaisia uusiutuvan energian asiantuntija- sekä tutkijatehtäviin.

UUPO-hankkeessa rakennetaan uusiutuvan energian kouluttamisessa tarvittava infrastruktuuri Pohjois-Pohjanmaalle. Rakennettavan infrastruktuurin avulla JEDU, Centria ja Oulun yliopisto voivat jatkossa tarjota koulutusta uusiutuvan energian eri osa-alueille sekä uusia koulutus- ja urapolkuja niille, jotka joko jäävät työttömiksi tai eivät työllisty turvealalle. Centria, JEDU ja Oulun yliopisto toteuttavat rinnakkaisessa ESR+ hankkeessa (käsittely vielä kesken) infrastruktuuria hyödyntävät uusiutuvan energian koulutuspolut nuorille ja aikuisille. Koulutuspolut tukevat muuttuvaa yrittäjyyttä ja tukevat siten turveyrittäjien työllistymistä uusille liiketoiminta-alueille.

Kokonaiskustannusarvio (€):

Investoinnit: 1 318 227

Välilliset kustannukset: 19 773

Kustannukset yhteensä: 1 338 000

Kokonaisrahoitussuunnitelma (€):

Haettu EAKR- ja valtion rahoitus: 936 300

Kuntien rahoitus: 228 200

Muu julkinen rahoitus: 130 000

Yksityinen rahoitus: 43 500

Rahoitus yhteensä: 1 338 000

Hankearviointi, pisteet: 27/44 p.

Maakuntaohjelman toimintalinja: KT 3 A.

Valmistelija: Heikki Laukkanen, 050-9180035

Esitys

Pohjois-Pohjanmaan liitto esittää:

Maakunnan yhteistyöryhmän sihteeristö puoltaa hanketta rahoitettavaksi Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027 EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelmasta.

MYR:lle esitetään, että se antaa hankkeesta myönteisen lausunnon.

Päätösesityksen perustelut:

Hanke tukee Uudistuva ja osaava Suomi 2021 – 2027 -ohjelmaa toimintalinjan ”Oikeudenmukaisen siirtymän Suomi” ja erityistavoitteen 7.1 ”Turpeesta luopumisen alueellisesti oikeudenmukainen siirtymä” osalta. Hankkeella edistetään TKI-toiminnan kehittämistä elinkeinoelämälähtöisen innovaatio- ja kehittämistoiminnan sekä TKI-yhteistyön kehittämisen osalta Pohjois-Pohjanmaan oikeudenmukaista siirtymää koskevan suunnitelman mukaisesti. Hankkeen tavoitteena on vahvistaa osaamiskeskittymiä ja tukea yritysten ja tutkimuslaitosten verkostoitumista, alihankintaverkoston kehittämistä sekä yritysten kansainvälisiä arverkostoja. Hankkeella tuetaan ja edistetään turvesektorilta työttömiksi jäävien yrittäjien ja työntekijöiden työllistymistä uusiutuvien energioiden eri tehtäviin. Koulutusinfrastruktuuri mahdollistaa kohdennetun työvoiman kouluttamisen alueen pk-yritysten tarpeisiin ja tukee pk-yritysten kasvua tarjoamalla ammattitaitoista työvoimaa. Hanke on Pohjois-Pohjanmaan maakuntaohjelman 2022 - 2025 mukainen erityisesti kehittämisteeman 3 (Yrittävä ja uudistuva Pohjois-Pohjanmaa) ja painopisteen A. (Yrittäjyyden kasvua, työllisyyttä ja työelämän muutoksia tukevien toimintaympäristöjen parantaminen) osalta.

Päätös

Päätösesitys hyväksyttiin.